

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 12ης Ιουλίου 2005

για τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών

(2005/600/ΕΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 128 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει ότι η Ένωση θέτει μεταξύ άλλων ως στόχο να προωθήσει την οικονομική και κοινωνική πρόοδο και ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης. Το άρθρο 125 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ορίζει ότι τα κράτη μέλη και η Κοινότητα εργάζονται για την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση, και δη για να προάγουν τη δημιουργία εξειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού, και αγοράς εργασίας ανταποκρινόμενης στις εξελίξεις της οικονομίας.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας το Μάρτιο του 2000 δρομολόγησε μία στρατηγική για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και

μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή, με μακροπρόθεσμους στόχους για την απασχόληση. Ωστόσο, πέντε χρόνια αργότερα, οι στόχοι της στρατηγικής απέχουν πολύ από την υλοποίησή τους.

- (3) Η παρουσίαση μιας ολοκληρωμένης δέσμης κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών συμβάλλει στην εκ νέου επικέντρωση της στρατηγικής της Λισαβόνας στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση έχει τον κορυφαίο ρόλο στην εφαρμογή των στόχων απασχόλησης της στρατηγικής της Λισαβόνας. Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής αποτελεί επίσης ένα βασικό στοιχείο για την επιτυχία της στρατηγικής της Λισαβόνας. Αντιστρόφως, όπως καθορίζεται στην Κοινωνική Ατζέντα, η επιτυχία της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση θα συμβάλει στην επίτευξη μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής.
- (4) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας και 23ης Μαρτίου 2005, η Ένωση πρέπει να κινητοποιήσει όλους τους αναγκαίους εθνικούς και κοινοτικούς πόρους –συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής για τη συνοχή– για τις τρεις πτυχές της στρατηγικής της Λισαβόνας (οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική) ώστε να αξιοποιηθούν καλύτερα οι προκύπτουσες συνεργίες μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.
- (5) Οι στόχοι της πλήρους απασχόλησης, της ποιότητας των θέσεων απασχόλησης, της παραγωγικότητας της εργασίας και της κοινωνικής συνοχής θα πρέπει να αντανακλώνται σε σαφείς προτεραιότητες: προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας, αύξηση της προσφοράς εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων, και αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη βελτίωση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων.
- (6) Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση πρέπει να επανεξετάζονται πλήρως μόνο ανά τριετία, ενώ ενδιάμεσα μέχρι το 2008 η επικαιροποίησή τους θα πρέπει να είναι αυστηρά περιορισμένη.

⁽¹⁾ Γνώμη που διατυπώθηκε στις 26 Μαΐου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Γνώμη που διατυπώθηκε στις 31 Μαΐου 2005 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

- (7) Η Επιτροπή Απασχόλησης και η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας διατύπωσαν κοινή γνώμη σχετικά με τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη και την απασχόληση (2005-2008).
- (8) Η σύσταση του Συμβουλίου για την υλοποίηση των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών, της 14ης Οκτωβρίου 2004 ⁽¹⁾ εξακολουθεί να ισχύει ως πλαίσιο αναφοράς,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι συνημμένες στο παράρτημα κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές των κρατών μελών για την απασχόληση εγκρίνονται.

Άρθρο 2

Οι κατευθυντήριες γραμμές λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών για τις οποίες υποβάλλονται εκθέσεις στα πλαίσια των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2005.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. BROWN

⁽¹⁾ ΕΕ L 326 της 29.10.2004, σ. 47.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (2005-2008)

(Ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές αριθ. 17-24)

- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 17: Να εφαρμοστούν πολιτικές απασχόλησης που θα στοχεύουν στην πλήρη απασχόληση, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία και στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 18: Να προωθηθεί προσέγγιση της εργασίας βασιζόμενη στον κύκλο ζωής
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 19: Να δημιουργηθούν αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, να ενισχυθεί η ελκυστικότητα της εργασίας και να καταστεί αυτή αποδοτική για όσους αναζητούν εργασία, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων ατόμων και των αέργων
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 20: Να βελτιωθεί η κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 21: Να προωθηθεί η ευελιξία σε συνδυασμό με την ασφάλιση της απασχόλησης και να μειωθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας, λαμβανομένου δρόμου υπόψη του ρόλου των κοινωνικών εταίρων
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 22: Να εξασφαλιστεί ευνοϊκή προς την απασχόληση εξέλιξη των μισθών και άλλων στοιχείων κόστους που συνδέονται με την εργασία
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 23: Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο
- Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 24: Να προσαρμοστούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες

Κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών

Τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, εφαρμόζουν τις πολιτικές τους αποβλέποντας στην υλοποίηση των κατωτέρω στόχων και προτεραιοτήτων δράσης. Αντανακλώντας τη στρατηγική της Λισαβόνας, οι πολιτικές των κρατών μελών προωθούν ισόρροπα:

- *Την πλήρη απασχόληση:* Η επίτευξη πλήρους απασχόλησης και η μείωση της ανεργίας και της αεργίας, με την αύξηση της ζήτησης και της προσφοράς εργασίας, είναι ζωτικά για τη διατήρηση της οικονομικής ανάπτυξης και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.
- *Τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας:* Οι προσπάθειες αύξησης των ποσοστών απασχόλησης συμβαδίζουν με τη βελτίωση της ελκυστικότητας των θέσεων απασχόλησης, της βελτίωσης της ποιότητας της εργασίας και την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας καθώς και τη μείωση του ποσοστού των φτωχών εργαζομένων. Οι συνεργίες μεταξύ ποιότητας στην εργασία, παραγωγικότητας και απασχόλησης πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως.
- *Ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής:* Απαιτείται αποφασιστική δράση για την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, την πρόληψη του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας και τη στήριξη της ενσωμάτωσης στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων, και για τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων στην απασχόληση, την ανεργία και την παραγωγικότητα της εργασίας, ιδίως σε περιοχές με αναπτυξιακή υστέρηση.

Οι ίσες ευκαιρίες, και η καταπολέμηση των διακρίσεων αποτελούν σημαντικούς παράγοντες προόδου. Η ενσωμάτωση της ισότητας των δύο φύλων και η προαγωγή αυτής θα πρέπει να εξασφαλίζονται σε κάθε δράση που αναλαμβάνεται. Ως τμήμα μιας νέας διαγενεαλογικής προσέγγισης, έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην κατάσταση των νέων, στην εφαρμογή του Ευρωπαϊκού συμφώνου για τη Νεολαία, και στην προώθηση της πρόσβασης στην απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του επαγγελματικού βίου. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί στην ανάγκη σημαντικής μείωσης των διαφορών στην απασχόληση για τα μειονεκτούντα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, καθώς και στις διαφορές μεταξύ υπηκόων τρίτων χωρών και υπηκόων της ΕΕ, σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους.

Στις δράσεις αυτές, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν τη χρηστή διακυβέρνηση στα πλαίσια των πολιτικών απασχόλησης. Θα πρέπει να δημιουργήσουν μία ευρεία συνεργασία για την πραγματοποίηση αλλαγών, με τη συμμετοχή κοινοβουλευτικών φορέων και ενδιαφερόμενων μερών, καθώς και εκείνων που δραστηριοποιούνται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι ευρωπαίοι και οι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι πρέπει να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο. Ορισμένοι στόχοι και στοιχεία αναφοράς που έχουν καθοριστεί σε επίπεδο ΕΕ στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, εντός των κατευθυντήριων γραμμών για το 2003, έχουν περιληφθεί στο τέλος του παρόντος παραρτήματος και θα πρέπει να εξακολουθήσουν να συνοδεύονται από δείκτες και πίνακες αποτελεσμάτων. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να καθορίσουν τις δεσμεύσεις και τους στόχους τους, για τους οποίους θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη αυτά τα στοιχεία, καθώς επίσης και τις συστάσεις του 2004 που συμφωνήθηκαν σε επίπεδο ΕΕ.

Η χρηστή διακυβέρνηση απαιτεί επίσης μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην κατανομή των διοικητικών και χρηματοδοτικών πόρων. Σε συμφωνία με την Επιτροπή, τα κράτη μέλη πρέπει να κάνουν στοχευμένη χρήση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων, και ιδίως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, για την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και να εκπονήσουν έκθεση για τα μέτρα που έλαβαν. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ενίσχυση της θεσμικής και διοικητικής ικανότητας στα κράτη μέλη.

Κατευθυντήρια γραμμή 17: Να εφαρμοστούν πολιτικές απασχόλησης που στοχεύουν στην πλήρη απασχόληση, στη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία και στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

Οι πολιτικές πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), έως το 2010, συνολικού ποσοστού απασχόλησης 70 % κατά μέσο όρο, ποσοστού απασχόλησης για τις γυναίκες τουλάχιστον 60 % και ποσοστού απασχόλησης για τους μεγαλύτερους σε ηλικία εργαζόμενους (από 55 έως 64 ετών) 50 %, και στη μείωση της ανεργίας και της αεργίας. Τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να θέσουν εθνικούς στόχους ποσοστών απασχόλησης.

Για την υλοποίηση των στόχων αυτών, η δράση θα πρέπει να επικεντρωθεί στις ακόλουθες προτεραιότητες:

- προσέλκυση και διατήρηση περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας, αύξηση της προσφοράς εργασίας και εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας,
- βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρήσεων,
- αύξηση των επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη βελτίωση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων.

1. ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Η αύξηση της απασχόλησης είναι το αποτελεσματικότερο μέσο οικονομικής ανόδου και διαμόρφωσης οικονομιών που ευνοούν την κοινωνική ένταξη, διασφαλίζοντας παράλληλα ένα δίκτυο ασφαλείας για τους ανικάνους προς εργασία. Η προώθηση της αύξησης της προσφοράς εργασίας σε όλες τις ομάδες εργαζομένων, μιας νέας προσέγγισης της εργασίας με βάση τον κύκλο ζωής και ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας για τη διασφάλιση της καταλληλότητάς τους, της οικονομικής βιωσιμότητάς τους και της ικανότητας προσαρμογής τους στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας αποτελούν επιτακτική ανάγκη λόγω της αναμενόμενης μείωσης του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση των παγίων διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών στον τομέα της απασχόλησης και την αντιμετώπιση των χαμηλών ποσοστών απασχόλησης των μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένων και των νέων, ως τμήμα της νέας διαγενεαλογικής προσέγγισης. Δράση απαιτείται επίσης για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, η οποία είναι κατά μέσο όρο δύο φορές υψηλότερη από το συνολικό ποσοστό ανεργίας. Πρέπει να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για τη διευκόλυνση της προόδου στην απασχόληση, είτε πρόκειται για πρώτη είσοδο στην αγορά εργασίας είτε για επιστροφή στην απασχόληση μετά από διακοπή είτε για την επιθυμία παράτασης της επαγγελματικής ζωής. Η ποιότητα των θέσεων απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων του μισθού και των κοινωνικών παροχών, οι συνθήκες εργασίας, η ασφάλεια της απασχόλησης, η πρόσβαση στη διά βίου μάθηση και οι προοπτικές σταδιοδρομίας είναι ζωτικής σημασίας, όπως και η στήριξη και τα κίνητρα που προβλέπονται από τα συστήματα κοινωνικής προστασίας.

Κατευθυντήρια γραμμή 18: Να προωθηθεί μια προσέγγιση της εργασίας βασιζόμενη στον κύκλο ζωής με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- ανανέωση των προσπαθειών για τη διάνοιξη προοπτικών απασχόλησης για νέους και μείωση της ανεργίας των νέων, όπως ζητείται να γίνει στο Ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη Νεολαία,
- αποφασιστική δράση για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών και τη μείωση των διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα απασχόλησης, ανεργίας και αμοιβών,
- καλύτερος συνδυασμός επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και πρόβλεψη προσβάσιμων και οικονομικά προσιτών κέντρων φροντίδας των παιδιών και δυνατοτήτων φροντίδας άλλων εξαρτώμενων ατόμων,
- υποστήριξη της ενεργού συμμετοχής του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού, βελτίωση του (εργασιακού) υγειονομικού καθεστώτος και παροχή κατάλληλων κινήτρων για εργασία και αποθάρρυνση της πρόωρης συνταξιοδότησης,
- εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της συνταξιοδότησης και της υγειονομικής περιθαλψής, διασφαλίζοντας την κοινωνική καταλληλότητά τους, τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητά τους και την ικανότητα προσαρμογής τους στην εξέλιξη των αναγκών, κατά τρόπο ώστε να υποστηριχθεί η συμμετοχή στην απασχόληση και η παράταση του επαγγελματικού βίου.

Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να διασφαλιστεί η οικονομική και δημοσιονομική βιωσιμότητα ως βάση αυξημένης απασχόλησης» (αριθ. 2).

Η διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση για όσους αναζητούν εργασία, η πρόληψη της ανεργίας και η διασφάλιση ότι οι εργαζόμενοι που χάνουν τη δουλειά τους διατηρούν στενή σχέση με την αγορά εργασίας και βελτιώνουν την απασχολησιμότητά τους αποτελούν ουσιαστικά στοιχεία για την αύξηση της συμμετοχής στην απασχόληση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Εδώ απαιτείται να καταργηθούν τα εμπόδια στην αγορά εργασίας παρέχοντας στήριξη για την πραγματική αναζήτηση απασχόλησης, διευκολύνοντας την πρόσβαση στην κατάρτιση και σε άλλα ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας και διασφαλίζοντας ότι η εργασία θα είναι οικονομικά συμφέρουσα, καθώς και εξαλείφοντας τις παγίδες της ανεργίας, της φτώχειας και της αεργίας. Έμφαση πρέπει να δοθεί στην προώθηση της ένταξης των μειονεκτούντων ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των ανειδίκευτων εργαζομένων, στην αγορά εργασίας, ιδίως με την επέκταση των κοινωνικών υπηρεσιών και της κοινωνικής οικονομίας, και στην ανάπτυξη νέων πηγών απασχόλησης ως ανταπόκριση σε συλλογικές ανάγκες. Ιδιαίτερα επιτακτική ανάγκη είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων, η προώθηση της πρόσβασης στην απασχόληση για τα άτομα με αναπηρία και η ενσωμάτωση των μεταναστών και των μειονοτήτων.

Κατευθυντήρια γραμμή 19: Να δημιουργηθούν αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, να ενισχυθεί η ελκυστικότητα της εργασίας και να καταστεί αυτή αποδοτική για όσους αναζητούν εργασία, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων ατόμων και των αέργων με την εφαρμογή:

- ενεργών και προληπτικών μέτρων αγοράς εργασίας, όπως ο έγκαιρος προσδιορισμός των αναγκών, η βοήθεια στην αναζήτηση απασχόλησης, ο προσανατολισμός και η κατάρτιση στο πλαίσιο εξατομικευμένων σχεδίων δράσης, η παροχή των αναγκαίων κοινωνικών υπηρεσιών για την ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας όσων είναι ακόμη πιο αποκομμένοι απ' αυτήν και για τη συμβολή στην εξάλειψη της φτώχειας,
- με τη συνεχή προσαρμογή των κινήτρων και αντικινήτρων που προκύπτουν από τα συστήματα εισφορών/παροχών, συμπεριλαμβανομένων της διαχείρισης και της εξάρτησης των παροχών και της σημαντικής μείωσης των υψηλών οριακών φορολογικών συντελεστών, ιδίως για όσους έχουν χαμηλό εισόδημα, εξασφαλίζοντας παράλληλα κατάλληλα επίπεδα κοινωνικής προστασίας,
- με την ανάπτυξη νέων πηγών απασχόλησης στις υπηρεσίες για τα άτομα και τις επιχειρήσεις, ιδίως σε τοπικό επίπεδο.

Για να μπορέσουν περισσότερα άτομα να βρουν καλύτερη απασχόληση, χρειάζεται επίσης να ενισχυθεί η υποδομή της αγοράς εργασίας σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ, και μέσω του δικτύου EURES, ώστε να προβλεφθούν καλύτερα και να αντιμετωπιστούν ενδεχόμενες ανισορροπίες. Στο πλαίσιο αυτό, η κινητικότητα των εργαζομένων στην ΕΕ αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα και πρέπει να διασφαλιστεί πλήρως στο πλαίσιο των συνθηκών. Πρέπει επίσης να ληφθεί πλήρως υπόψη στις εθνικές αγορές εργασίας η πρόσθετη προσφορά εργατικού δυναμικού λόγω μετανάστευσης υπηκόων τρίτων χωρών.

Κατευθυντήρια γραμμή 20: Να βελτιωθεί η κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας, ιδίως των υπηρεσιών απασχόλησης, αποβλέποντας επίσης σε μια μεγαλύτερη διαφάνεια των δυνατοτήτων απασχόλησης και κατάρτισης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο,
- άρση των εμποδίων για κινητικότητα των εργαζομένων σε ολόκληρη την ΕΕ· στα πλαίσια των συνθηκών της ΕΕ,
- καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες, των ελλείψεων και των αδυναμιών της αγοράς εργασίας,
- κατάλληλη διαχείριση της οικονομικής μετανάστευσης.

2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η Ευρώπη πρέπει να βελτιώσει την ικανότητά της να προβλέπει, να δημιουργεί και να απορροφά οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές. Αυτό απαιτεί ευνοϊκά για την απασχόληση στοιχεία κόστους της εργασίας, σύγχρονους τρόπους οργάνωσης εργασίας και εύρυθμη λειτουργία των αγορών εργασίας που να επιτρέπουν μεγαλύτερη ευελιξία συνδυασμένη με ασφάλεια απασχόλησης προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες εταιρειών και εργαζομένων. Αυτό πρέπει επίσης να συμβάλει στην πρόληψη του κατακερματισμού των αγορών εργασίας και στη μείωση της αδήλωτης εργασίας.

Σε μία όλο και περισσότερο παγκοσμιοποιημένη οικονομία, η οποία χαρακτηρίζεται από το άνοιγμα των αγορών και τη συνεχή εισαγωγή νέων τεχνολογιών, επιχειρήσεις και εργαζόμενοι πρέπει, και έχουν τη δυνατότητα, να προσαρμοστούν. Ενώ η διαδικασία διαρθρωτικών αλλαγών έχει συνολικά ευεργετικές επιδράσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, επιφέρει ωστόσο σοβαρές διαταραχές σε ορισμένες επιχειρήσεις και εργαζομένους. Οι επιχειρήσεις πρέπει να καταστούν περισσότερο ευέλικτες ώστε να ανταποκρίνονται στις αιφνίδιες αλλαγές της ζήτησης των αγαθών και των υπηρεσιών τους, να προσαρμόζονται σε νέες τεχνολογίες και να μπορούν να καινοτομούν διαρκώς για να παραμένουν ανταγωνιστικές. Πρέπει επίσης να ανταποκρίνονται στην αυξανόμενη ζήτηση για ποιότητα απασχόλησης η οποία σχετίζεται με τις προσωπικές προτιμήσεις των εργαζομένων και τις οικογενειακές αλλαγές, και πρέπει να αντιμετωπίζουν τη γήρανση του εργατικού δυναμικού και τη μείωση πρόσληψης νέων εργαζομένων. Για τους εργαζόμενους, ο επαγγελματικός βίος καθίσταται περισσότερο πολύπλοκος, επειδή οι ρυθμοί εργασίας είναι πιο ποικίλοι και ακανόνιστοι και καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής πρέπει να διαχειρίζονται με επιτυχία όλο και περισσότερες επαγγελματικές μεταβολές. Λαμβάνοντας υπόψη τις ταχέως μεταβαλλόμενες οικονομίες και τις συνδεδεμένες αναδιαρθρώσεις, οι εργαζόμενοι πρέπει να προσαρμόζονται σε νέες μεθόδους εργασίας, συμπεριλαμβανομένης μιας καλύτερης αξιοποίησης των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), και σε αλλαγές στο εργασιακό καθεστώς τους, και να είναι προετοιμασμένοι για τη διά βίου μάθηση. Η γεωγραφική κινητικότητα απαιτείται επίσης για ευρύτερη πρόσβαση σε δυνατότητες απασχόλησης, δηλαδή σε ολόκληρη την ΕΕ.

Κατευθυντήρια γραμμή 21: Να προωθηθεί η ευελιξία σε συνδυασμό με την ασφάλεια της απασχόλησης και να μειωθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του ρόλου των κοινωνικών εταίρων, με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- προσαρμογή της νομοθεσίας για την απασχόληση, επανεξετάζοντας, εφόσον απαιτείται, τις διάφορες συμβατικές εργασιακές ρυθμίσεις και ρυθμίσεις για τα ωράρια εργασίας,
- αντιμετώπιση του προβλήματος της αδήλωτης εργασίας,
- καλύτερη πρόβλεψη και θετική διαχείριση των αλλαγών, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών αναδιαρθρώσεων, ιδίως των αλλαγών που συνδέονται με το άνοιγμα των αγορών, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί το κοινωνικό κόστος τους και να διευκολυνθεί η προσαρμογή,
- προώθηση και διάδοση καινοτόμων και προσαρμόσιμων μορφών οργάνωσης εργασίας, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα και η παραγωγικότητα στην εργασία, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της υγείας και της ασφάλειας,
- στήριξη των αλλαγών στο εργασιακό καθεστώς, συμπεριλαμβανομένων της κατάρτισης, της αυτοαπασχόλησης, της σύστασης επιχειρήσεων και της γεωγραφικής κινητικότητας.

Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να ενισχυθεί η συνοχή μεταξύ των μακροοικονομικών και των διαρθρωτικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης» (αριθ. 5).

Για τη μεγιστοποίηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας, τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας και τη συμβολή στο γενικό οικονομικό σύστημα, η σφαιρική εξέλιξη των μισθών πρέπει να συμφωνεί με την ανάπτυξη της παραγωγικότητας καθ' όλη τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου και να αντανάκλα την κατάσταση στην αγορά εργασίας. Μπορεί επίσης να χρειασθεί να καταβληθούν προσπάθειες για να μειωθεί το μη μισθολογικό κόστος εργασίας και να επανεξεταστεί η φορολογική επιβάρυνση προκειμένου να τονωθεί η δημιουργία θέσεων εργασίας, ιδίως για χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας.

Κατευθυντήρια γραμμή 22: Να εξασφαλιστεί ευνοϊκή προς την απασχόληση εξέλιξη των μισθών και άλλων στοιχείων κόστους που συνδέονται με την εργασία:

- ενθαρρύνοντας τους κοινωνικούς εταίρους στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους προκειμένου να καθορίσουν το ορθό πλαίσιο για συστήματα μισθολογικών διαπραγματεύσεων, το οποίο να αντιστοιχεί στις δυσκολίες στους τομείς της παραγωγικότητας και της αγοράς εργασίας σε όλα τα σχετικά επίπεδα και να αποφεύγει τις μισθολογικές διαφορές λόγω φύλου,
- με την επανεξέταση των επιπτώσεων του μη μισθολογικού κόστους εργασίας στην απασχόληση και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, προσαρμογή της διάρθρωσης και του επιπέδου του, προκειμένου ιδίως να μειωθεί η φορολογική επιβάρυνση για τους χαμηλόμισθους.

Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να εξασφαλιστεί ότι οι μισθολογικές εξελίξεις συμβάλλουν στη μακροοικονομική σταθερότητα και την οικονομική ανάπτυξη» (αριθ. 4).

3. ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Η Ευρώπη είναι απαραίτητο να επενδύσει περισσότερο σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Ένας πολύ μεγάλος αριθμός ατόμων δεν καταφέρνει να εισέλθει ή να παραμείνει στην αγορά εργασίας λόγω έλλειψης ή αναντιστοιχιών δεξιοτήτων μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Για να διευκολυνθεί η είσοδος στην απασχόληση για όλες τις ηλικίες, να αυξηθούν τα επίπεδα παραγωγικότητας και η ποιότητα της απασχόλησης, η ΕΕ πρέπει να επενδύσει επιπλέον και αποτελεσματικότερα σε ανθρώπινο κεφάλαιο και στη διάβιου μάθηση προς όφελος των ατόμων, των επιχειρήσεων, της οικονομίας και της κοινωνίας.

Οι οικονομίες που βασίζονται στη γνώση και στις υπηρεσίες απαιτούν διαφορετικές δεξιότητες από εκείνες των παραδοσιακών βιομηχανιών. Επιπλέον, οι δεξιότητες χρειάζονται διαρκώς ενημέρωση ενόψει των τεχνολογικών αλλαγών και της καινοτομίας. Οι εργαζόμενοι που επιθυμούν να διατηρήσουν τη θέση εργασίας τους και να προοδεύσουν πρέπει να συσσωρεύουν δεξιότητες και να τις ανανεώνουν τακτικά. Η παραγωγικότητα των επιχειρήσεων εξαρτάται από τη σύσταση και τη διατήρηση ενός εργατικού δυναμικού που μπορεί να προσαρμόζεται σε αλλαγές. Οι κυβερνήσεις πρέπει να διασφαλίσουν ότι θα βελτιώσουν το εκπαιδευτικό επίπεδο και ότι οι νέοι θα αποκτήσουν τα απαιτούμενα βασικά προσόντα, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη Νεολαία. Όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να κινητοποιηθούν για την ανάπτυξη και την ενίσχυση μιας πραγματικής νοοτροπίας διά βίου μάθησης από την πιο νεαρή ηλικία. Προκειμένου να επιτευχθεί μία ουσιαστική αύξηση των δημοσίων και ιδιωτικών κατά κεφαλή επενδύσεων σε ανθρώπινο δυναμικό και να εξασφαλιστεί η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα αυτών των επενδύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί δίκαιος και διαφανής επιμερισμός του κόστους και των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων. Τα κράτη μέλη πρέπει να αξιοποιήσουν καλύτερα τις δυνατότητες των διαρθρωτικών ταμείων και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την πραγματοποίηση επενδύσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, τα κράτη μέλη δεσμεύονται να χαράξουν μέχρι το 2006 γενικές στρατηγικές διά βίου μάθησης και να εφαρμόσουν το πρόγραμμα εργασιών «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010».

Κατευθυντήρια γραμμή 23: Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- σφαιρικές πολιτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης και δράση προκειμένου να διευκολυνθεί σημαντικά η πρόσβαση στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση, στη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των μαθητιών και της επιχειρηματικής κατάρτισης,
- σημαντική μείωση του αριθμού όσων εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο,
- αποτελεσματικές στρατηγικές διά βίου μάθησης, ανοικτές σε όλους σε σχολεία, επιχειρήσεις, δημόσιες αρχές και νοικοκυριά, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις, συμπεριλαμβανομένων και των κατάλληλων κινήτρων και μηχανισμών επιμερισμού του κόστους, με προοπτική την αύξηση της συμμετοχής στη συνεχή κατάρτιση και στην κατάρτιση στο χώρο εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, ιδίως για τους ανειδίκευτους και τους μεγαλύτερους στην ηλικία εργαζόμενους.

Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις στον τομέα της E & A ιδίως μέσω ιδιωτικών επιχειρήσεων» (αριθ. 7).

Ο καθορισμός φιλόδοξων στόχων και η αύξηση του επιπέδου των επενδύσεων από όλους τους φορείς δεν αρκούν. Για να διασφαλιστεί ότι η προσφορά θα καλύπτει στην πράξη τη ζήτηση, πρέπει τα συστήματα της διά βίου μάθησης να είναι οικονομικά προσιτά, προσβάσιμα και ικανά να προσαρμόζονται στην εξέλιξη των αναγκών. Η προσαρμογή και η ανάπτυξη ικανοτήτων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι απαραίτητες για την καλύτερη σύνδεση με την αγορά εργασίας, την ικανότητά τους να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας που στηρίζονται στη γνώση, και την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους. Οι ΤΠΕ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της πρόσβασης στη μάθηση και την καλύτερη προσαρμογή στις ανάγκες των εργοδοτών και των εργαζομένων. Απαιτείται επίσης μεγαλύτερη κινητικότητα τόσο για επαγγελματικούς όσο και για εκπαιδευτικούς σκοπούς, για ευρύτερη πρόσβαση σε δυνατότητες απασχόλησης σε ολόκληρη την ΕΕ. Τα εναπομείναντα εμπόδια στην κινητικότητα στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας πρέπει να αρθούν, ιδίως αυτά που συνδέονται με την αναγνώριση και τη διαφάνεια προσόντων και ικανοτήτων. Θα είναι σημαντικό να γίνει χρήση των συμφωνηθέντων ευρωπαϊκών μέσων και αναφορών για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως προβλέπεται από το πρόγραμμα εργασιών «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010».

Κατευθυντήρια γραμμή 24: Να προσαρμοστούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- βελτίωση και διασφάλιση της ελκυστικότητας, του ανοίγματος των προτύπων εκπαίδευσης και κατάρτισης και της εφαρμογής προτύπων υψηλής ποιότητας, διεύρυνση της προσφοράς ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης και εξασφάλιση ευέλικτων μεθόδων μάθησης, καθώς και διεύρυνση των δυνατοτήτων κινητικότητας των σπουδαστών και των επιμορφωμένων ατόμων,
- διευκόλυνση και διαφοροποίηση της πρόσβασης για όλους στην εκπαίδευση και κατάρτιση και στη γνώση μέσω της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, των υπηρεσιών οικογενειακής στήριξης, του επαγγελματικού προσανατολισμού και, εφόσον ενδείκνυται, των νέων μορφών επιμερισμού του κόστους,
- ανταπόκριση σε νέες ανάγκες απασχόλησης, βασικές ικανότητες και μελλοντικές απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες, με τη βελτίωση του ορισμού και την ανάπτυξη της διαφάνειας προσόντων, της αποτελεσματικής τους αναγνώρισης και της επικύρωσης της άτυπης και ανεπίσημης μάθησης.

Στόχοι και κριτήρια στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση συμφωνήθηκαν οι ακόλουθοι στόχοι και κριτήρια αναφοράς το 2003:

- σε κάθε άνεργο προσφέρεται η δυνατότητα για νέο ξεκίνημα προτού συμπληρώσει έξι μήνες ανεργίας στην περίπτωση των νέων και δώδεκα μήνες στις περίπτωση ενήλικων υπό τη μορφή, κατάρτισης, επανακατάρτισης, πρακτικής άσκησης στην εργασία, θέσης εργασίας ή άλλου μέτρου απασχολησιμότητας, σε συνδυασμό, αν χρειαστεί, με συνεχή βοήθεια στην αναζήτηση εργασίας,
- έως το 2010, το 25 % των μακροχρόνια ανέργων θα συμμετέχουν σε ένα ενεργητικό μέτρο υπό τη μορφή κατάρτισης, επανακατάρτισης, πρακτικής άσκησης στην εργασία, ή άλλο μέτρο απασχολησιμότητας, με σκοπό την επίτευξη του μέσου όρου των τριών πλέον προηγμένων κρατών μελών,
- όσο αναζητούν θέση εργασίας στην ΕΕ πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλες τις κενές θέσεις εργασίας που δημοσιεύονται από τις υπηρεσίες απασχόλησης των κρατών μελών,
- αύξηση κατά πέντε έτη, σε επίπεδο ΕΕ, της πραγματικής μέσης ηλικίας εξόδου από την αγορά εργασίας έως το 2010 (σε σύγκριση με το 59,9 κατά το 2001),
- παροχή φροντίδας για τα παιδιά έως το 2010 για ποσοστό τουλάχιστον 90 % των παιδιών μεταξύ της ηλικίας των τριών ετών και της ηλικίας υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης και για ποσοστό τουλάχιστον 33 % των παιδιών κάτω της ηλικίας των τριών ετών,
- το μέσο ποσοστό στην ΕΕ όσων εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο να μην υπερβαίνει το 10 %,
- τουλάχιστον το 85 % όσων έχουν ηλικία 22 ετών στην ΕΕ θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση κατά το 2010,
- το μέσο επίπεδο συμμετοχής στη διά βίου μάθηση στην ΕΕ θα πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 12,5 % του ενεργού ενήλικου πληθυσμού (ηλικιακή ομάδα 25-64).